

SVOU LIDSKOU TVÁŘ NALÉZÁME PŘI POHLEDU NA NEJVVYŠŠÍHO Daniel 4,21-24 Překonej své hříchy spravedlností

Introit: *K tobě, Hospodine, pozvedám svou duši. Hospodine, pamatuj na svoje slitování, na své milosrdenství, které je od věčnosti.*

Čtení Lk 15,1-7 Radost nad jedním hříšníkem:

Do jeho blízkosti přicházeli samí celníci a hříšníci, aby ho slyšeli. Farizeové a zákoníci mezi sebou reptali: "On přijímá hříšníky a jí s nimi!" Pověděl jim toto podobenství: "Má-li někdo z vás sto ovcí a ztratí jednu z nich, což nenechá těch devadesát devět na pustém místě a nejde za tou, která se ztratila, dokud ji nenalezne? Když ji nalezne, vezme si ji s radostí na ramena, a když přijde domů, svolá své přátele a sousedy a řekne jim: 'Radujte se se mnou, protože jsem našel ovci, která se mi ztratila.' Pravím vám, že právě tak bude v nebi větší radost nad jedním hříšníkem, který činí pokání, než nad devadesáti devíti spravedlivými, kteří pokání nepotřebují.

Text Daniel 4,21-24 Překonej své hříchy spravedlností:

Toto je výklad, králi: Je to rozhodnutí Nejvyššího, které dopadlo na krále, mého pána. Vyženou tě pryč od lidí a budeš bydlet s polní zvěří. Za pokrm ti dají rostliny jako dobytku a nechají tě skrápět nebeskou rosou. Tak nad tebou uplyne sedm let, dokud nepoznáš, že Nejvyšší má moc nad lidským královstvím a že je dávat, komu chce. A že bylo řečeno, aby byl pařez toho stromu i s kořeny ponechán, tvé království se ti opět dostane, až poznáš, že Nebesa mají moc. Kéž se ti, králi, zalíbí má rada: Překonej své hříchy spravedlností a svá provinění milostí k strádajícím; snad ti bude prodloužen klid."

Daniel se opět osvědčil jako zdatný vykladač snů. Sen, který se králi tentokrát zdál je dodnes obrazem lidské úspěšnosti a slávy, která však má své hranice. Žádný strom neroste do nebe, říkáme. Když se podíváme se do internetového prohlížeče, najdeme na toto téma mnoho příspěvků. Hranice úspěšnosti jsou nejrůznějšího původu. Třeba ve schopnostech člověka, v píli, statečnosti, mají však jednu společnou, horní hranici a tou je pokora před Bohem. A právě této hranice, tedy pokory se týká králův sen. Nabuchodonozor byl mocným úspěšným a slavným králem. Jeho vladařské období bylo skutečně zlatou dobou babylónské země. Pro svou zemi udělal spoustu práce a velmi se mu dařilo. Aspiroval na titul otec vlasti, tvůrce pokoje. Za jeho vlády města,

zejména Babylón rozkvétala. Záleželo mu na obyvatelích své říše a snažil se všem prospět. Snad právě proto ho stihla zkouška, která se týkala té nejvyšší hranice lidských možností. Vyprávění o jeho novém snu, jeho výkladu a dopadu na králův život máme v podobě zprávy, kterou však jako dopis vydává sám král. Píše o tom, co prožil a co to pro jeho život znamenalo, vydává jakési svědectví o smyslu pokání.

Nabuchodonozor, babylonský král **se nikdy nestal věřícím židem** a přesto zakoušel Hospodinovu moc a svým způsobem se jí podroboval. V této souvislosti si můžeme připomenout, že Bůh si nezřídka užívá ke svému jednání lidi bez rozdílu náboženské příslušnosti. Bible často přináší zprávu o lidech mimo Boží lid, kteří projevíli velikou ochotu Hospodinu naslouchat. I Ježíš má tuto zkušenost a třeba o setníkově víře říká: *"Amen, amen, pravím vám, tak velikou víru jsem v Izraeli nenalezl u nikoho."* Nebo říká kananejské ženě: *"Ženo, tvá víra je veliká; staň se ti tak, jak chceš."* Víra těch, kteří přicházejí a připojují se k Božímu lidu i těch, kteří jdou dál svou cestou je pozoruhodná a vzácná věc a nejen v dobách dávných, ale i dnes nás mnohdy zahanbuje.

Nabuchodonozor měl sen. Byl to sen, který vypovídá o králově veliké vnímavosti ke světu, vlastnímu dílu a postavení ve společnosti.

Viděl obrovský strom uprostřed země. Strom rostl a sílil až dosahoval k nebi. Bylo jej vidět až z konce země. Měl krásné listí a mnoho plodů. Byla na něm potrava pro všechny a jeho stín chránil zvířata i ptáky. Prostě nádherný a pro všechny prospěšný strom.

Ale najednou král ve snu slyšel posla z nebe, který nařizoval strom zničit a skácet, tak aby zůstal v zemi jen pařez sevřený obručí.

A pařez, jako by byl najednou člověkem, který ztratí své lidské srdce. To bude na sedm let nahrazeno srdcem zvířecím, bude žít v polích se zvěří, skrápěn nebeskou rosou a jíst rostliny jako dobytek.

Není se co divit, že taký sen krále vyděsil. Dobře tušil, že sen se týká jeho vlastní existence a budoucnosti. Není snadné takový sen přijmout a ještě těžší je takový sen vyložit druhému. Je dost pravděpodobné, že i královi hvězdopřevodci by dokázali sen vyložit, ovšem neměli odvalu se do výkladu snu pustit. Pro tak těžké sdělení je tady ten, pro koho je Boží slovo na prvním místě.

Daniel ukazuje králi cestu

Ale i Daniel po vyslechnutí snu zůstal skoro hodinu strnulý až pak králi sen vyložil: *„Je to rozhodnutí Nejvyššího, které dopadlo na krále, mého pána.*

Vyženou tě pryč od lidí." A svůj výklad doplnil radou: „Překonej své hříchy spravedlností a svá provinění milostí k strádajícím; snad ti bude prodloužen klid."

Cesta, kterou Daniel nabízí je cestou pokání, cestou pokory před Bohem. Bůh je ten, kdo dává člověku postavení a příležitost osvědčit schopnosti a svá obdarování. Vždyť všechno, co máme je od Boha a díky jeho darům se nám v životě daří. Lidská pýcha nad vlastním dílem je jen chabý pokus nevidět za svým úspěchem Boží dílo. Spravedlnost, kterou nabízí Daniel jako možnost nápravy v biblickém smyslu slova souvisí s láskou. Boží spravedlnost se nedá zvážit na váze. Není to spravedlnost kterou žádají děti, jako přesný počet bonbónů pro všechny. Spravedlnost, kterou Bůh po člověku žádá je podobná té Jeho, Boží. Překonání hříchu, dluhu vůči Bohu spravedlností se projevuje milostí ke strádajícím, ale ne jako povinnost konat dobré skutky, ale jako pokora před Bohem, kde důsledky pokory se projevují přátelskou pomocí. To, že jsme si vědomi Boží svrchovanosti a své závislosti na Bohu dosvědčují skutky lásky, tak, že pravice neví, co dělá levice.

Lítost a pokání nás přemáhají nejčastěji, když nás něco zlého postihne, když se nám nedaří, zaskočí nás nemoc. Král Nabuchodonozor byl v největším rozkvětu, všechno se mu dařilo a neuměl se zamyslet nad svými dluhy vůči Bohu a lidem. Ani Danielovo varování na sebe nebyl schopen vztáhnout. Naopak, dál se opájel svým úspěchem a dílem, které vybudoval. Nevyužil lhůty, která mu byla dána. Měl celý rok aby změnil své vnitřní nastavení, ale on setrval v nadutosti a říkal si: *"Zdali není veliký tento Babylón, který jsem svou mocí a silou vybudoval jako královský dům ke slávě své důstojnosti?"*

Na nejvyšším stupni moci a slávy však přece nechal Nabuchodonozor k sobě vstoupit hlas - tobě je to králi řečeno, sen, který jsi měl je o tobě, ty budeš jako osekáný strom se zvířecím srdcem.

Nehledejme pozadí králových sedmi let v pustině daleko od lidí. Nezáleží na tom, jestli ho postihla duševní nemoc nebo něco jiného. Záleží na schopnosti sebereflexe. Na králově uvědomění, kdo je skutečným Pánem světa a lidí i v jeho království.

Lidská pýcha v příběhu Nabuchodonozora je postním příběhem, je svědectvím člověka, který poznal své místo. Člověka, který poznal, kam vede pýcha, že pýcha, ať už pramení z dobře vykonané práce, duchovní ... , ale i dobrých skutků je zradou vůči Bohu. Král dělal všechno pro svou zemi a její obyvatele, ale nakonec ho to zavedlo ke zvířecímu srdci, k odlidštění a tím i k odcizení od Boha i lidí. Král byl vyhnán pryč od lidí, jedl rostliny jako dobytek, byl skrápěn rosou,

vlasý mu rostly jako peří orlům a nehty jako drápy ptákům. Aby našel svou lidskou tvář už se nedívá na sebe a své úspěchy, ale obrací oči k nebi.

Novou důstojnost nezískal král sám od sebe, ale poznal, že mu byla dána a to člověka mění. Šťastný král nemůže o své zkušenosti mlčet: *„Zalíbilo se mi sdělit vám, jaká znamení a jaké divy učinil na mně Bůh nejvyšší.“*

Člověk, i každý z nás nalézáme svou lidskou tvář v pohledu na Nejvyššího, na Boha, který dává život, jistotu a řád a ztracenému člověku vrací jeho lidskost.

Jsme v postním období. Připomínáme si čas, kdy Ježíš před Bohem zápasil o svou tvář a modlil se: *„ne má nýbrž tvá vůle se staň“.*

Svým podobenstvím o nalezené ovečce říká, Bůh o tebe stojí.

Bůh má radost, když se necháme najít, aby nás přijal pod svou ochranu. Amen.

Poslání: *Já jsem dveře. Kdo vejde skrze mne, bude zachráněn, bude vcházet i vycházet a nalezne pastvu.*

Požehnání: *Hospodin je tvůj ochránce, Hospodin je ti stínem po pravici. Ve dne tě nezasáhne slunce ani za noci měsíc. Hospodin tě chrání ode všeho zlého, on chrání tvůj život. Hospodin bude chránit tvé vycházení a vcházení nyní i navěky.*